

HÀM SỐ LƯỢNG GIÁC VÀ PHƯƠNG TRÌNH LƯỢNG GIÁC

BÀI 4: PHƯƠNG TRÌNH LƯỢNG GIÁC CƠ BẢN

HỆ THỐNG BÀI TẬP CÂU HỎI 4 MỆNH ĐỀ TRẢ LỜI ĐÚNG/SAI.

PHẦN II. Câu trắc nghiệm đúng sai. Trong mỗi ý a), b), c), d) ở mỗi câu, thí sinh chọn đúng hoặc sai.

Câu 1: Cho phương trình lượng giác $\sin x = -\frac{1}{2}$.

- a) Phương trình đã cho tương đương $\sin x = \sin\left(\frac{\pi}{6}\right)$
- b) Phương trình đã cho có nghiệm là: $x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi; x = \frac{7\pi}{6} + k2\pi (k \in \mathbb{Z})$.
- c) Phương trình đã cho có nghiệm âm lớn nhất bằng $-\frac{\pi}{3}$
- d) Số nghiệm của phương trình trong khoảng $(-\pi; \pi)$ là ba nghiệm

Lời giải

a) Sai	b) Đúng	c) Sai	d) Sai

a) Sai: Ta có: $\sin x = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow \sin x = \sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)$

b) Đúng: Phương trình đã cho $\Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \pi - \left(-\frac{\pi}{6}\right) + k2\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z}) \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \frac{7\pi}{6} + k2\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z})$

Vậy phương trình có nghiệm là: $x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi; x = \frac{7\pi}{6} + k2\pi (k \in \mathbb{Z})$.

c) Sai: Phương trình có nghiệm âm lớn nhất bằng $-\frac{\pi}{6}$

d) Sai: Khi $x \in (-\pi; \pi)$ phương trình có hai nghiệm

Câu 2: Cho phương trình lượng giác $2\sin x = \sqrt{2}$.

- a) Phương trình đã cho tương đương $\sin x = \sin\frac{\pi}{4}$
- b) Phương trình đã cho có nghiệm là: $x = \frac{\pi}{4} + k2\pi; x = \frac{3\pi}{4} + k2\pi (k \in \mathbb{Z})$.
- c) Phương trình đã cho có nghiệm dương nhỏ nhất bằng $\frac{\pi}{4}$
- d) Số nghiệm của phương trình trong khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$ là hai nghiệm

Lời giải

a) Đúng	b) Sai	c) Đúng	d) Sai

a) Đúng: Ta có: $2\sin x = \sqrt{2} \Leftrightarrow \sin x = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \sin x = \sin \frac{\pi}{4}$

b) Sai: Phương trình đã cho $\Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{4} + k2\pi \\ x = \pi - \frac{\pi}{4} + k2\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z}) \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{4} + k2\pi \\ x = \frac{3\pi}{4} + k2\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z}).$

Vậy phương trình có nghiệm là: $x = \frac{\pi}{4} + k2\pi; x = \frac{3\pi}{4} + k2\pi (k \in \mathbb{Z}).$

b) Đúng: Phương trình có nghiệm dương nhỏ nhất bằng $\frac{\pi}{4}$

d) Sai: Số nghiệm của phương trình trong khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$ là một nghiệm

Câu 3: Cho phương trình lượng giác $2\cos x = \sqrt{3}$.

a) Phương trình có nghiệm $x = \pm \frac{\pi}{3} + k2\pi (k \in \mathbb{Z})$

b) Trong đoạn $\left[0; \frac{5\pi}{2}\right]$ phương trình có 4 nghiệm

c) Tổng các nghiệm của phương trình trong đoạn $\left[0; \frac{5\pi}{2}\right]$ bằng $\frac{25\pi}{6}$

d) Trong đoạn $\left[0; \frac{5\pi}{2}\right]$ phương trình có nghiệm lớn nhất bằng $\frac{13\pi}{6}$

Lời giải

a) Sai	b) Sai	c) Đúng	d) Đúng

a) Sai: Ta có: $2\cos x = \sqrt{3} \Leftrightarrow \cos x = \frac{\sqrt{3}}{2} \Leftrightarrow x = \pm \frac{\pi}{6} + k2\pi (k \in \mathbb{Z}).$

b) Sai: Vì $x \in \left[0; \frac{5\pi}{2}\right]$ nên $x \in \left\{\frac{\pi}{6}; \frac{11\pi}{6}; \frac{13\pi}{6}\right\}.$

Vậy nghiệm x thỏa mãn đề bài là: $x \in \left\{\frac{\pi}{6}; \frac{11\pi}{6}; \frac{13\pi}{6}\right\}.$

c) Đúng: $\frac{\pi}{6} + \frac{11\pi}{6} + \frac{13\pi}{6} = \frac{25\pi}{6}$

d) Đúng: Trong đoạn $\left[0; \frac{5\pi}{2}\right]$ phương trình có nghiệm lớn nhất bằng $\frac{13\pi}{6}$

Câu 4: Cho phương trình $\sin\left(2x - \frac{\pi}{4}\right) = \sin\left(x + \frac{3\pi}{4}\right).$

a) Phương trình đã cho có nghiệm $\begin{cases} x = \pi + k2\pi \\ x = \frac{\pi}{6} + k\frac{2\pi}{3} \end{cases} (k \in \mathbb{Z}).$

b) Trong khoảng $(0; \pi)$ phương trình có 2 nghiệm

- c) Tổng các nghiệm của phương trình trong khoảng $(0; \pi)$ bằng $\frac{7\pi}{6}$
- d) Trong khoảng $(0; \pi)$ phương trình có nghiệm lớn nhất bằng $\frac{5\pi}{6}$

Lời giải

a) Đúng	b) Đúng	c) Sai	d) Đúng

a) Đúng: Ta có: $\sin\left(2x - \frac{\pi}{4}\right) = \sin\left(x + \frac{3\pi}{4}\right) \Leftrightarrow \begin{cases} 2x - \frac{\pi}{4} = x + \frac{3\pi}{4} + k2\pi \\ 2x - \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{4} - x + k2\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$

$\Leftrightarrow \begin{cases} x = \pi + k2\pi \\ x = \frac{\pi}{6} + k\frac{2\pi}{3} \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$

b) Đúng: Vì $x \in (0; \pi)$ nên $x \in \left\{\frac{\pi}{6}; \frac{5\pi}{6}\right\}$

Vậy phương trình có hai nghiệm thuộc khoảng $(0; \pi)$ là $x = \frac{\pi}{6}; x = \frac{5\pi}{6}$.

c) Sai: $\frac{\pi}{6} + \frac{5\pi}{6} = \pi$

d) Đúng. Trong khoảng $(0; \pi)$ phương trình có nghiệm lớn nhất bằng $\frac{5\pi}{6}$

Câu 5: Cho phương trình lượng giác $\sin\left(3x + \frac{\pi}{3}\right) = -\frac{\sqrt{3}}{2}$.

a) Phương trình có nghiệm $\begin{cases} x = -\frac{\pi}{9} + k\frac{2\pi}{3} \\ x = \frac{\pi}{3} + k\frac{2\pi}{3} \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$

b) Phương trình có nghiệm âm lớn nhất bằng $-\frac{2\pi}{9}$

c) Trên khoảng $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$ phương trình đã cho có 3 nghiệm

d) Tổng các nghiệm của phương trình trong khoảng $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$ bằng $\frac{7\pi}{9}$

Lời giải

a) Sai	b) Đúng	c) Sai	d) Đúng

a) Sai: Phương trình có nghiệm $\begin{cases} x = -\frac{\pi}{9} + k\frac{2\pi}{3} \\ x = \frac{\pi}{3} + k\frac{2\pi}{3} \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$

b) Đúng: Ta có: $\sin\left(3x + \frac{\pi}{3}\right) = -\frac{\sqrt{3}}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} 3x + \frac{\pi}{3} = -\frac{\pi}{3} + k2\pi \\ 3x + \frac{\pi}{3} = \frac{4\pi}{3} + k2\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 3x = -\frac{2\pi}{3} + k2\pi \\ 3x = \pi + k2\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z}) \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{2\pi}{9} + k\frac{2\pi}{3} \\ x = \frac{\pi}{3} + k\frac{2\pi}{3} \end{cases} (k \in \mathbb{Z}).$$

c) Sai: Vì $x \in \left(0; \frac{\pi}{2}\right)$ nên $x = \frac{\pi}{3}, x = \frac{4\pi}{9}$.

Vậy phương trình đã cho có hai nghiệm thuộc khoảng $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$.

d) Đúng: $\frac{\pi}{3} + \frac{4\pi}{9} = \frac{7\pi}{9}$.

Câu 6: Cho phương trình lượng giác $3 - \sqrt{3} \tan\left(2x - \frac{\pi}{3}\right) = 0$.

a) Phương trình đã cho có nghiệm $x = \frac{\pi}{6} + \frac{k\pi}{2}, k \in \mathbb{Z}$.

b) Phương trình có nghiệm âm lớn nhất bằng $-\frac{\pi}{3}$

c) Khi $-\frac{\pi}{4} < x < \frac{2\pi}{3}$ thì phương trình có ba nghiệm

d) Tổng các nghiệm của phương trình trong khoảng $\left(-\frac{\pi}{4}; \frac{2\pi}{3}\right)$ bằng $\frac{\pi}{6}$

Lời giải

a) Sai	b) Sai	c) Sai	d) Đúng

a) Sai: Phương trình tương đương với: $\tan\left(2x - \frac{\pi}{3}\right) = \sqrt{3} \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{3} + \frac{k\pi}{2}, k \in \mathbb{Z}$.

b) Sai: Phương trình có nghiệm âm lớn nhất bằng $-\frac{\pi}{6}$

c) Sai: Vì $-\frac{\pi}{4} < x < \frac{2\pi}{3} \Leftrightarrow -\frac{\pi}{4} < \frac{\pi}{3} + \frac{k\pi}{2} < \frac{2\pi}{3} \Leftrightarrow -\frac{7\pi}{12} < \frac{k\pi}{2} < \frac{\pi}{3} \Leftrightarrow -\frac{7}{6} < k < \frac{2}{3}$

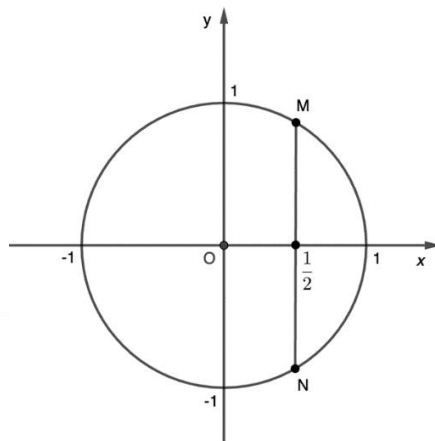
Do $k \in \mathbb{Z}$ nên $k \in \{-1; 0\}$. Với $k = -1$ thì $x = -\frac{\pi}{6}$, với $k = 0$ thì $x = \frac{\pi}{3}$.

Vậy $x = -\frac{\pi}{6}$ và $x = \frac{\pi}{3}$ thỏa mãn yêu cầu bài toán.

d) Đúng: $-\frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{3} = \frac{\pi}{6}$

Câu 7: Trên đường tròn lượng giác lấy 2 điểm M, N có hoành độ $\frac{1}{2}$ (tham khảo hình vẽ dưới đây). Xét phương trình lượng giác $2 \cos x = \sqrt{3} (*)$.

- a) Điểm M, N trong hình vẽ trên biểu diễn các nghiệm của phương trình (*).
- b) Phương trình (*) tương đương với phương trình $\cos x = \frac{\sqrt{3}}{2}$.
- c) Một nghiệm của phương trình (*) có là $\frac{\pi}{3}$.
- d) Trong khoảng $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$ phương trình (*) có một nghiệm duy nhất.

Lời giải

a) Sai	b) Đúng	c) Đúng	d) Đúng

a) Mà trên đường tròn lượng giác điểm M, N biểu diễn các nghiệm của phương trình $\cos x = \frac{1}{2}$

b) Phương trình (*) tương đương với phương trình $\cos x = \frac{\sqrt{3}}{2}$.

c) Ta có (*) $\Leftrightarrow \cos x = \frac{\sqrt{3}}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{3} + k2\pi \\ x = -\frac{\pi}{3} + k2\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z})$

Phương trình (*) có một nghiệm là $\frac{\pi}{3}$.

d) Trong khoảng $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$ phương trình (*) có một nghiệm duy nhất là $\frac{\pi}{3}$.

Câu 8: Cho phương trình lượng giác $\sin x = -\frac{1}{2}$.

a) Phương trình tương đương $\sin x = \sin\left(\frac{\pi}{6}\right)$.

b) Số nghiệm của phương trình trong khoảng $(-\pi; \pi)$ là ba nghiệm.

c) Phương trình có nghiệm là $x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi; x = \frac{7\pi}{6} + k2\pi (k \in \mathbb{Z})$.

d) Phương trình có nghiệm âm lớn nhất bằng $-\frac{\pi}{3}$.

Lời giải

a) Sai	b) Sai	c) Đúng	d) Sai

a) Ta có: $\sin\left(-\frac{\pi}{6}\right) = -\frac{1}{2}$ nên phương trình tương đương $\sin x = \sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)$.

b) Ta có: $\sin x = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \frac{7\pi}{6} + k2\pi \end{cases}$.

Vì $x \in (-\pi; \pi)$ nên $x \in \left\{-\frac{\pi}{6}; -\frac{5\pi}{6}\right\}$.

Vậy phương trình có hai nghiệm trong khoảng $(-\pi; \pi)$.

c) Ta có: $\sin x = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \frac{7\pi}{6} + k2\pi \end{cases}$.

Nên phương trình có nghiệm là $x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi; x = \frac{7\pi}{6} + k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$).

d) Cho $x < 0$ ta có $\begin{cases} -\frac{\pi}{6} + k_1 2\pi < 0 \\ \frac{7\pi}{6} + k_2 2\pi < 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k_1 < -\frac{1}{12} \\ k_2 < -\frac{7}{12} \end{cases}$.

Mà $k_1, k_2 \in \mathbb{Z}$ nên chọn $k_1 = 0 \Rightarrow x_1 = -\frac{\pi}{6}$ và chọn $k_2 = -1 \Rightarrow x_2 = -\frac{5\pi}{6}$.

Vậy nghiệm âm lớn nhất của phương trình là $x = -\frac{\pi}{6}$.

Câu 9: Cho phương trình lượng giác $2\cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) - \sqrt{3} = 0$ (*).

a) Phương trình (*) tương đương $\cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \cos\left(\frac{\pi}{6}\right)$.

b) Nghiệm của phương trình (*) là: $x = -\frac{\pi}{12} + k2\pi, x = \frac{7\pi}{12} + k2\pi, k \in \mathbb{Z}$.

c) Đồ thị hàm số $y = 2\cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) - \sqrt{3}$ giao với trục hoành tại gốc toạ độ.

d) Tổng các nghiệm của phương trình trong khoảng $(-\pi; \pi)$ bằng $-\frac{\pi}{12}$.

Lời giải

a) Đúng	b) Sai	c) Sai	d) Sai

a) Đúng.

$$2\cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) - \sqrt{3} = 0 \Leftrightarrow \cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \Leftrightarrow \cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \cos\frac{\pi}{6}.$$

b) Sai.

$$2 \cos \left(x + \frac{\pi}{4} \right) - \sqrt{3} = 0 \Leftrightarrow \cos \left(x + \frac{\pi}{4} \right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \Leftrightarrow \cos \left(x + \frac{\pi}{4} \right) = \cos \frac{\pi}{6} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{12} + k2\pi \\ x = -\frac{5\pi}{12} + k2\pi \end{cases}, k \in \mathbb{Z}$$

c) Sai.

$$y(0) = 2 \cos \frac{\pi}{4} - \sqrt{3} = \sqrt{2} - \sqrt{3}.$$

d) Sai.

$$\text{Phương trình } 2 \cos \left(x + \frac{\pi}{4} \right) - \sqrt{3} = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{12} + k2\pi \\ x = -\frac{5\pi}{12} + k2\pi \end{cases}, k \in \mathbb{Z}.$$

$$-\pi < -\frac{\pi}{12} + k2\pi < \pi \Leftrightarrow -\frac{11}{24} < k < \frac{13}{24} \Rightarrow k = 0. \quad \text{Do đó } x \in \left\{ -\frac{\pi}{12} \right\}.$$

$$-\pi < -\frac{5\pi}{12} + k2\pi < \pi \Leftrightarrow -\frac{7}{24} < k < \frac{17}{24} \Rightarrow k = 0 \Rightarrow x \in \left\{ -\frac{5\pi}{12} \right\}.$$

Vậy tổng các nghiệm của phương trình trong khoảng $(-\pi; \pi)$ là $-\frac{\pi}{12} + \left(-\frac{5\pi}{12} \right) = -\frac{\pi}{2}$.

Câu 10: Cho phương trình lượng giác: $2 \cos \left(x + \frac{\pi}{3} \right) - 1 = 0$

a) Phương trình đã cho có các nghiệm $x = k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) và $x = -\frac{2\pi}{3} + k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$).

b) Phương trình đã cho có nghiệm âm lớn nhất $x = -\frac{2\pi}{3}$

c) Đồ thị hàm số $y = 2 \cos \left(x + \frac{\pi}{3} \right) - 1$ giao với trục hoành tại gốc tọa độ

d) Số nghiệm của phương trình đã cho trong khoảng $(-\pi; \pi)$ là 3

Lời giải

a) Đúng	b) Đúng	c) Đúng	d) Sai

a) Xét phương trình

$$2 \cos \left(x + \frac{\pi}{3} \right) - 1 = 0 \Leftrightarrow \cos \left(x + \frac{\pi}{3} \right) = \frac{1}{2}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x + \frac{\pi}{3} = \frac{\pi}{3} + k2\pi \\ x + \frac{\pi}{3} = -\frac{\pi}{3} + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = k2\pi \\ x = -\frac{2\pi}{3} + k2\pi \end{cases}, k \in \mathbb{Z}$$

Vậy phương trình đã cho có các nghiệm $x = k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) và $x = -\frac{2\pi}{3} + k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$)

b)

- Xét nghiệm $x = k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) cho $x = k2\pi < 0 \Leftrightarrow k < 0 \Rightarrow k = -1; -2; -3; \dots (k \in \mathbb{Z})$

Nghiệm âm lớn nhất của nghiệm $x = k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) là $x = -2\pi$

- Xét nghiệm $x = \frac{-2\pi}{3} + k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) cho $x = \frac{-2\pi}{3} + k2\pi < 0 \Leftrightarrow k < \frac{1}{3} \Rightarrow k = 0, -1, -2, -3, \dots (k \in \mathbb{Z})$

Nghiệm âm lớn nhất của nghiệm $x = \frac{-2\pi}{3} + k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) là $x = \frac{-2\pi}{3}$

Vậy phương trình $2 \cos\left(x + \frac{\pi}{3}\right) - 1 = 0$ có nghiệm âm lớn nhất $x = \frac{-2\pi}{3}$

c) Xét điểm $\begin{cases} x = 0 \\ y = 0 \end{cases}$ thay vào hàm số $y = 2 \cos\left(x + \frac{\pi}{3}\right) - 1$ ta được $0 = 0$ đúng nên đồ thị hàm số

$y = 2 \cos\left(x + \frac{\pi}{3}\right) - 1$ giao với trục hoành tại gốc tọa độ

d) - Xét nghiệm $x = k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) cho $-\pi < k2\pi < \pi \Leftrightarrow \frac{-1}{2} < k < \frac{1}{2} \Rightarrow k = 0 (k \in \mathbb{Z})$

Nghiệm khoảng $(-\pi; \pi)$ của nghiệm $x = k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) là $x = 0$

- Xét nghiệm $x = \frac{-2\pi}{3} + k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) cho $-\pi < \frac{-2\pi}{3} + k2\pi < \pi \Leftrightarrow \frac{-1}{6} < k < \frac{5}{6} \Rightarrow k = 0 (k \in \mathbb{Z})$

Nghiệm khoảng $(-\pi; \pi)$ của nghiệm $x = \frac{-2\pi}{3} + k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) là $x = \frac{-2\pi}{3}$

Câu 11: Cho phương trình lượng giác $2 \sin x - \sqrt{2} = 0$.

a) Phương trình tương đương với phương trình $\sin x = \sin \frac{\pi}{4}$.

b) Phương trình có nghiệm là $x = \frac{\pi}{4} + k2\pi; x = \frac{3\pi}{4} + k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$).

c) Phương trình có nghiệm âm lớn nhất là $-\frac{\pi}{4}$.

d) Số nghiệm của phương trình trong khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$ là hai nghiệm.

Lời giải

a) Đúng	b) Đúng	c) Sai	d) Sai

a) Đúng. Phương trình tương đương với phương trình $\sin x = \sin \frac{\pi}{4}$.

$$2 \sin x - \sqrt{2} = 0 \Leftrightarrow \sin x = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \sin x = \sin \frac{\pi}{4}.$$

b) Đúng. Phương trình có nghiệm là $x = \frac{\pi}{4} + k2\pi; x = \frac{3\pi}{4} + k2\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$).

$$2 \sin x - \sqrt{2} = 0 \Leftrightarrow \sin x = \sin \frac{\pi}{4} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{4} + k2\pi \\ x = \frac{3\pi}{4} + k2\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$$

c) Sai. Phương trình có nghiệm âm lớn nhất là $-\frac{\pi}{4}$.

Do x là nghiệm âm lớn nhất nên

Trường hợp 1: $x = \frac{\pi}{4} + k2\pi < 0 \Leftrightarrow k < \frac{-1}{8} \Rightarrow k = -1 \Rightarrow x = \frac{-7\pi}{4}$.

Trường hợp 2: $x = \frac{3\pi}{4} + k2\pi < 0 \Leftrightarrow k < \frac{-3}{8} \Rightarrow k = -1 \Rightarrow x = \frac{-5\pi}{4}$

Trong hai nghiệm $\frac{-7\pi}{4}$ và $\frac{-5\pi}{4}$ thì nghiệm âm lớn nhất là $\frac{-5\pi}{4}$.

Phương trình có nghiệm âm lớn nhất là $-\frac{5\pi}{4}$.

d) Sai. Số nghiệm của phương trình trong khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$ là hai nghiệm.

$$x \in \left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$$

+) $x = \frac{\pi}{4} + k2\pi$: Ta có $\frac{-\pi}{2} < \frac{\pi}{4} + k2\pi < \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow \frac{-3}{8} < k < \frac{1}{8}$.

Mà $k \in \mathbb{Z}$ nên $k = 0$: $x = \frac{\pi}{4}$

+) $x = \frac{3\pi}{4} + k2\pi$: Ta có $\frac{-\pi}{2} < \frac{3\pi}{4} + k2\pi < \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow \frac{-5}{8} < k < \frac{-1}{8}$.

Mà $k \in \mathbb{Z}$ nên không có giá trị nào của k thỏa mãn.

Vậy số nghiệm của phương trình trong khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$ là một nghiệm.

Câu 12: Cho phương trình $\sin\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$.

a) Số vị trí biểu diễn các nghiệm của phương trình đã cho trên đường tròn lượng giác là 4.

b) Phương trình đã cho có 2 nghiệm trên khoảng $(0; \pi)$.

c) Tổng tất cả các nghiệm của phương trình đã cho trên khoảng $(0; \pi)$ bằng 0.

d) Phương trình đã cho có 4 nghiệm trên khoảng $(0; \pi)$.

Lời giải

a) Đúng	b) Đúng	c) Sai	d) Đúng

$$\text{Phương trình } \Leftrightarrow \sin\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) = \sin \frac{\pi}{6} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x + \frac{\pi}{3} = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ 2x + \frac{\pi}{3} = \pi - \frac{\pi}{6} + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{12} + k\pi \\ x = \frac{\pi}{4} + k\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z}).$$

a) Đúng: Số vị trí biểu diễn các nghiệm của phương trình $\sin\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$ trên đường tròn lượng giác là 4.

b) Đúng: Phương trình đã cho có 2 nghiệm trên khoảng $(0; \pi)$ là $\frac{\pi}{4}, \frac{11\pi}{12}$.

c) Sai: Tổng tất cả các nghiệm của phương trình đã cho trên khoảng $(0; \pi)$ bằng $\frac{7\pi}{6}$.

d) Đúng: Phương trình đã cho có 4 nghiệm trên khoảng $(0; 2\pi)$ là $\frac{\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}, \frac{11\pi}{12}, \frac{23\pi}{12}$.

Câu 13: Cho phương trình $\sin\left(3x - \frac{\pi}{4}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2}$

a) Tổng nghiệm âm lớn nhất và nghiệm dương nhỏ nhất của phương trình bằng $-\frac{\pi}{6}$

b) Nghiệm âm lớn nhất là $x = -\frac{13\pi}{36}$.

c) Số nghiệm nghiệm của phương trình đã cho trên khoảng $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$ là 3.

d) Nghiệm dương nhỏ nhất là $x = \frac{7\pi}{36}$.

Lời giải

a) Đúng	b) Đúng	c) Sai	d) Đúng

$$\text{Ta có } \sin\left(3x - \frac{\pi}{4}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \Leftrightarrow \sin\left(3x - \frac{\pi}{4}\right) = \sin \frac{\pi}{3} \Leftrightarrow \begin{cases} 3x - \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{3} + k2\pi \\ 3x - \frac{\pi}{4} = \pi - \frac{\pi}{3} + k2\pi \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 3x = \frac{7\pi}{12} + k2\pi \\ 3x = \frac{11\pi}{12} + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{7\pi}{36} + \frac{k2\pi}{3} \\ x = \frac{11\pi}{36} + \frac{k2\pi}{3} \end{cases} (k \in \mathbb{Z}).$$

$$\text{TH1. Với } x = \frac{7\pi}{36} + \frac{k2\pi}{3} \xrightarrow{\text{Cho}} \begin{cases} x > 0 \Leftrightarrow k > -\frac{7}{24} \Rightarrow k_{\min} = 0 \rightarrow x = \frac{7\pi}{36} \\ x < 0 \Leftrightarrow k < -\frac{7}{24} \Rightarrow k_{\max} = -1 \rightarrow x = -\frac{17\pi}{36} \end{cases}$$

$$\text{TH2. Với } x = \frac{11\pi}{36} + \frac{k2\pi}{3} \xrightarrow{\text{Cho}} \begin{cases} x > 0 \Leftrightarrow k > -\frac{11}{24} \Rightarrow k_{\min} = 0 \rightarrow x = \frac{11\pi}{36} \\ x < 0 \Leftrightarrow k < -\frac{11}{24} \Rightarrow k_{\max} = -1 \rightarrow x = -\frac{13\pi}{36} \end{cases}$$

So sánh bốn nghiệm âm lớn nhất là $x = -\frac{13\pi}{36}$ và nghiệm dương nhỏ nhất là $x = \frac{7\pi}{36}$. Khi đó

$$\text{tổng hai nghiệm này bằng } -\frac{13\pi}{36} + \frac{7\pi}{36} = -\frac{\pi}{6}.$$

Câu 14: Cho phương trình $\cos x + \sqrt{3} \sin x = \sqrt{2}$.

a) Số vị trí biểu diễn các nghiệm của phương trình đã cho trên đường tròn lượng giác là 4.

b) Phương trình đã cho có 2 nghiệm trên khoảng $(0; \pi)$.

c) Tổng tất cả các nghiệm của phương trình đã cho trên khoảng $(0; \pi)$ bằng 0.

d) Nghiệm dương nhỏ nhất lớn hơn 1.

Lời giải

a) Sai	b) Đúng	c) Sai	d) Sai

$$\text{a) } \cos x + \sqrt{3} \sin x = \sqrt{2} \Leftrightarrow \frac{1}{2} \cos x + \frac{\sqrt{3}}{2} \sin x = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \cos \left(x - \frac{\pi}{3} \right) = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - \frac{\pi}{3} = \frac{\pi}{4} + k2\pi \\ x - \frac{\pi}{3} = -\frac{\pi}{4} + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{7\pi}{12} + k2\pi \\ x = \frac{\pi}{12} + k2\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z}).$$

a) Sai: Số vị trí biểu diễn các nghiệm của phương trình đã cho trên đường tròn lượng giác là 2.

b) Đúng: Phương trình đã cho có 2 nghiệm trên khoảng $(0; \pi)$ là $x = \frac{7\pi}{12}, x = \frac{\pi}{12}$.

c) Sai: Tổng tất cả các nghiệm của phương trình đã cho trên khoảng $(0; \pi)$ bằng $\frac{2\pi}{3}$.

d) Sai: Nghiệm dương nhỏ nhất là $\frac{\pi}{12} < 1$.

Câu 15: Cho phương trình lượng giác $\sin 2x = -\frac{1}{2}$ (*).

a) Phương trình (*) tương đương $\sin 2x = \sin \frac{\pi}{6}$

b) Trong khoảng $(0; \pi)$ phương trình có 3 nghiệm

c) Tổng các nghiệm của phương trình trong khoảng $(0; \pi)$ bằng $\frac{3\pi}{2}$

d) Trong khoảng $(0; \pi)$ phương trình có nghiệm lớn nhất bằng $\frac{11\pi}{12}$

Lời giải

a) Sai	b) Sai	c) Đúng	d) Đúng

$$\sin 2x = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow \sin 2x = \sin \frac{-\pi}{6} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x = \frac{-\pi}{6} + k2\pi \\ 2x = \frac{7\pi}{6} + k2\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z}) \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{-\pi}{12} + k\pi \\ x = \frac{7\pi}{12} + k\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z}).$$

$$0 < x < \pi \Rightarrow \begin{cases} 0 < \frac{-\pi}{12} + k\pi < \pi \\ 0 < \frac{7\pi}{12} + k\pi < \pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z}) \Leftrightarrow \begin{cases} k=1 \\ k=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{11\pi}{12} \\ x = \frac{7\pi}{12} \end{cases}.$$

Câu 16: Cho phương trình lượng giác $\tan(2x - 15^\circ) = 1$ (*).

a) Phương trình (*) có nghiệm $x = 30^\circ + k90^\circ$ ($k \in \mathbb{Z}$)

b) Phương trình có nghiệm âm lớn nhất bằng -30°

c) Tổng các nghiệm của phương trình trong khoảng $(-180^\circ; 90^\circ)$ bằng 180°

d) Trong khoảng $(-180^\circ; 90^\circ)$ phương trình có nghiệm lớn nhất bằng 60°

Lời giải

a) Đúng	b) Sai	c) Sai	d) Sai

$$\tan(2x - 15^\circ) = 1 \Leftrightarrow x = 30^\circ + k90^\circ \quad (k \in \mathbb{Z})$$

$$-180^\circ < x < 90^\circ \Rightarrow -180^\circ < 30^\circ + k90^\circ < 90^\circ (k \in \mathbb{Z}) \Rightarrow k = \{-2; -1; 0\}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -150^\circ \\ x = -60^\circ \\ x = 30^\circ \end{cases}$$

Câu 17: Cho phương trình lượng giác $\cot 3x = -\frac{1}{\sqrt{3}}$.

- a) Phương trình đã cho tương đương $\cot 3x = \cot\left(\frac{-\pi}{6}\right)$
- b) Phương trình đã cho có nghiệm $x = \frac{\pi}{9} + k\frac{\pi}{3} (k \in \mathbb{Z})$
- c) Tổng các nghiệm của phương trình trong khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; 0\right)$ bằng $\frac{-5\pi}{9}$
- d) Trong khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; 0\right)$ phương trình có nghiệm âm lớn nhất bằng $-\frac{\pi}{9}$

Lời giải

a) Sai	b) Sai	c) Đúng	d) Đúng

a) Sai: $\cot 3x = -\frac{1}{\sqrt{3}} \Leftrightarrow \cot 3x = \cot\left(\frac{-\pi}{3}\right)$.

b) Sai: Phương trình đã cho $\Leftrightarrow 3x = \frac{-\pi}{3} + k\pi (k \in \mathbb{Z}) \Leftrightarrow x = \frac{-\pi}{9} + k\frac{\pi}{3} (k \in \mathbb{Z})$

c) Đúng: $-\frac{\pi}{2} < \frac{-\pi}{9} + k\frac{\pi}{3} < 0 (k \in \mathbb{Z}) \Leftrightarrow \frac{-7}{6} < k < \frac{1}{3} \Rightarrow k = \{-1; 0\} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{-\pi}{9} \\ x = \frac{-4\pi}{9} \end{cases}$

d) Đúng: Trong khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; 0\right)$ phương trình có nghiệm âm lớn nhất bằng $-\frac{\pi}{9}$

Câu 18: Cho phương trình $\cos^2 x = \frac{1}{2}$.

- a) $x = \frac{\pi}{4}$ là một nghiệm của phương trình.
- b) Tập nghiệm của phương trình là $S = \left\{\frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2}, k \in \mathbb{Z}\right\}$.
- c) Phương trình có ba nghiệm trong đoạn $[0; \pi]$.
- d) Tổng các nghiệm của phương trình trong đoạn $[0; \pi]$ là $\frac{3\pi}{2}$.

Lời giải

a) Đúng	b) Đúng	c) Sai	d) Sai

a) Ta có $\cos^2\left(\frac{\pi}{4}\right) = \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 = \frac{1}{2}$.

Suy ra a) đúng.

b) $\cos^2 x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \cos 2x = 0 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2}, k \in \mathbb{Z}$

Suy ra b) đúng.

c) $0 \leq x \leq \pi \Leftrightarrow 0 \leq \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2} \leq \pi \Leftrightarrow -\frac{1}{2} \leq k \leq \frac{3}{2}$.

Vì $k \in \mathbb{Z}$ nên $k = 0; 1$.

Suy ra c) sai.

d) Vì $x \in [0; \pi]$ nên $x = \frac{\pi}{4}, x = \frac{3\pi}{4}$. Do đó tổng các nghiệm của phương trình trong đoạn $[0; \pi]$ bằng π .

Suy ra d) sai.

Câu 19: Cho phương trình $\sin\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$.

a) Số vị trí biểu diễn các nghiệm của phương trình đã cho trên đường tròn lượng giác là 4.

b) Phương trình đã cho có 2 nghiệm trên khoảng $(0; \pi)$.

c) Tổng tất cả các nghiệm của phương trình đã cho trên khoảng $(0; \pi)$ bằng 0.

d) Phương trình đã cho có 4 nghiệm trên khoảng $(0; 2\pi)$.

Lời giải

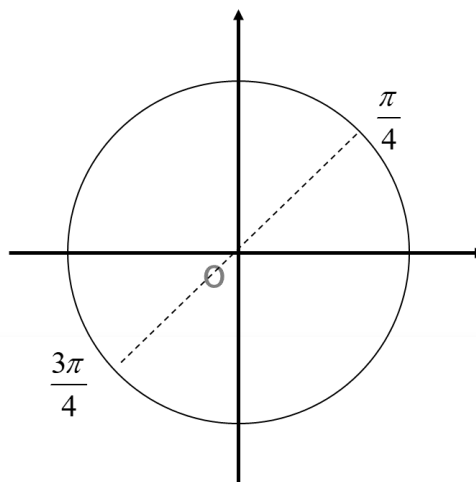
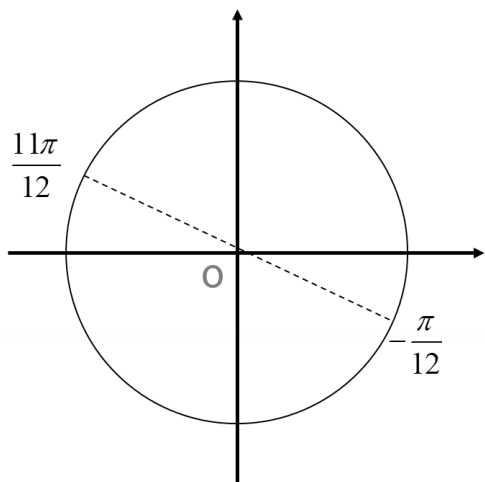
a) Đúng	b) Đúng	c) Sai	d) Đúng

Phương trình

$$\Leftrightarrow \sin\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) = \sin \frac{\pi}{6} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x + \frac{\pi}{3} = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ 2x + \frac{\pi}{3} = \pi - \frac{\pi}{6} + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{12} + k\pi \\ x = \frac{\pi}{4} + k\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z}).$$

Biểu diễn nghiệm $x = -\frac{\pi}{12} + k\pi$ trên đường tròn lượng giác ta được 2 vị trí (hình 1).

Biểu diễn nghiệm $x = \frac{\pi}{4} + k\pi$ trên đường tròn lượng giác ta được 2 vị trí (hình 2).

a) Đúng: Số vị trí biểu diễn các nghiệm của phương trình $\sin\left(2x + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$ trên đường tròn lượng giác là 4.

- b) Đúng: Phương trình đã cho có 2 nghiệm trên khoảng $(0; \pi)$ là $\frac{\pi}{4}, \frac{11\pi}{12}$.
- c) Sai: Tổng tất cả các nghiệm của phương trình đã cho trên khoảng $(0; \pi)$ bằng $\frac{7\pi}{6}$.
- d) Đúng: Phương trình đã cho có 4 nghiệm trên khoảng $(0; 2\pi)$ là $\frac{\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}, \frac{11\pi}{12}, \frac{23\pi}{12}$.

Câu 20: Phương trình $\sin 3x = \sin x$.

- a) $x = 0$ là một nghiệm của phương trình.
- b) Tập nghiệm của phương trình là $S = \left\{ \frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z} \right\}$.
- c) Nghiệm dương nhỏ nhất của phương trình là $x = \frac{\pi}{4}$.
- d) Tổng các nghiệm thuộc đoạn $\left[-\pi; \frac{5\pi}{2} \right]$ của phương trình bằng $\frac{29\pi}{4}$.

Lời giải

a) Đúng	b) Sai	c) Đúng	d) Đúng

a) Với $x = 0$ ta có $\sin(3 \cdot 0) = \sin 0$ nên mệnh đề đúng.

$$b) \sin 3x = \sin x \Leftrightarrow \begin{cases} 3x = x + k2\pi \\ 3x = \pi - x + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = k\pi \\ x = \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2} \end{cases} (k \in \mathbb{Z})$$

Suy ra b) sai.

c) Với $x = k\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) thì nghiệm dương nhỏ nhất là π .

Với $x = \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2}$ ($k \in \mathbb{Z}$) thì nghiệm dương nhỏ nhất là $\frac{\pi}{4}$.

Nên c) đúng.

d) Với $x = k\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$), các nghiệm thuộc đoạn $\left[-\pi; \frac{5\pi}{2} \right]$ là $x \in \{-\pi; 0; \pi; 2\pi\}$.

Với $x = \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2}$ ($k \in \mathbb{Z}$), các nghiệm thuộc đoạn $\left[-\pi; \frac{5\pi}{2} \right]$

$$\text{là } x \in \left\{ \frac{-3\pi}{4}; \frac{-\pi}{4}; \frac{\pi}{4}; \frac{3\pi}{4}; \frac{5\pi}{4}; \frac{7\pi}{4}; \frac{9\pi}{4} \right\}.$$

Tổng các nghiệm thuộc đoạn $\left[-\pi; \frac{5\pi}{2} \right]$ của phương trình là

$$-\pi + 0 + \pi + 2\pi + \frac{-3\pi}{4} + \frac{-\pi}{4} + \frac{\pi}{4} + \frac{3\pi}{4} + \frac{5\pi}{4} + \frac{7\pi}{4} + \frac{9\pi}{4} = \frac{29\pi}{4}.$$

Suy ra d) đúng.

Câu 21: Cho phương trình $(2 \sin x - 1)(\cos x + 1) = 0$.

- a) $x = \frac{\pi}{6}$ là một nghiệm của phương trình.

b) Phương trình có nghiệm $\begin{cases} x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \pi + k2\pi \end{cases}$.

c) Nghiệm âm lớn nhất của phương trình là $x = -\pi$

d) Tổng các nghiệm của phương trình thuộc nửa khoảng $[-2\pi; 3\pi)$ bằng 3π .

Lời giải

a) Đúng	b) Sai	c) Đúng	d) Đúng

a) Thay $x = \frac{\pi}{6}$ thỏa mãn phương trình. Mệnh đề đúng.

b) $(2\sin x - 1)(\cos x + 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \sin x = \frac{1}{2} \\ \cos x = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi (k \in \mathbb{Z}) \\ x = \pi + k2\pi \end{cases}$

Mệnh đề sai.

c) Với $x = \frac{\pi}{6} + k2\pi < 0 \Rightarrow k \leq -1$. Nghiệm âm lớn nhất là $x = \frac{-11\pi}{6}$

Với $x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi < 0 \Rightarrow k \leq -1$. Nghiệm âm lớn nhất là $x = \frac{-7\pi}{6}$

Với $x = \pi + k2\pi < 0 \Rightarrow k \leq -1$. Nghiệm âm lớn nhất là $x = -\pi$

Mệnh đề đúng

d) Theo ý trên ta thấy phương trình có nghiệm: $\begin{cases} x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi (k \in \mathbb{Z}) \\ x = \pi + k2\pi \end{cases}$

TH 1: Với $x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \in [-2\pi; 3\pi) \Rightarrow -2\pi < \frac{\pi}{6} + k2\pi < 3\pi \Rightarrow -1 \leq k \leq 1 \Rightarrow T = \frac{\pi}{2}$

TH 2: $x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi \in [-2\pi; 3\pi) \Rightarrow -2\pi \leq \frac{5\pi}{6} + k2\pi < 3\pi \Rightarrow -1 \leq k \leq 1 \Rightarrow T = \frac{5\pi}{2}$

TH 3: $x = \pi + k2\pi \in [-2\pi; 3\pi) \Rightarrow -2\pi \leq \pi + k2\pi < 3\pi \Rightarrow -1 \leq k < 1 \Rightarrow T = 0$

Câu 22: Cho phương trình lượng giác $\sqrt{2} - 2\sin(45^\circ - 2x) = 0$

a) Phương trình tương đương với $\sin(45^\circ - 2x) = \sin 45^\circ$

b) Đồ thị hàm số $y = \sqrt{2} - 2\sin(45^\circ - 2x)$ cắt trục hoành tại điểm gốc tọa độ

c) Phương trình có nghiệm là: $x = -k180^\circ; x = -45^\circ - k180^\circ (k \in \mathbb{Z})$.

d) Trên khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$ phương trình đã cho có một nghiệm

Lời giải

a) Đúng	b) Đúng	c) Đúng	d) Sai

Ta có:

$$\sqrt{2} - 2 \sin(45^\circ - 2x) = 0 \Leftrightarrow \sin(45^\circ - 2x) = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \sin(45^\circ - 2x) = \sin 45^\circ$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 45^\circ - 2x = 45^\circ + k360^\circ \\ 45^\circ - 2x = 180^\circ - 45^\circ + k360^\circ \end{cases} (k \in \mathbb{Z}) \Leftrightarrow \begin{cases} x = -k180^\circ \\ x = -45^\circ - k180^\circ \end{cases} (k \in \mathbb{Z}).$$

Vậy phương trình có nghiệm là: $x = -k180^\circ; x = -45^\circ - k180^\circ (k \in \mathbb{Z})$.

Trên khoảng $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$ phương trình đã cho có hai nghiệm

Câu 23: Cho hai đồ thị hàm số $y = \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$ và $y = \sin x$.

a) Phương trình hoành độ giao điểm của hai đồ thị hàm số: $\sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \sin x$

b) Hoành độ giao điểm của hai đồ thị là $x = \frac{3\pi}{8} + k\pi (k \in \mathbb{Z})$

c) Khi $x \in [0; 2\pi]$ thì hai đồ thị hàm số cắt nhau tại ba điểm

d) Khi $x \in [0; 2\pi]$ thì tọa độ giao điểm của hai đồ thị hàm số là: $\left(\frac{5\pi}{8}; \sin \frac{5\pi}{8}\right), \left(\frac{7\pi}{8}; \sin \frac{7\pi}{8}\right)$.

Lời giải

a) Đúng	b) Đúng	c) Sai	d) Sai

Phương trình hoành độ giao điểm của hai đồ thị hàm số:

$$\sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \sin x \Leftrightarrow \begin{cases} x + \frac{\pi}{4} = x + k2\pi \\ x + \frac{\pi}{4} = \pi - x + k2\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z}) \Leftrightarrow x = \frac{3\pi}{8} + k\pi (k \in \mathbb{Z}).$$

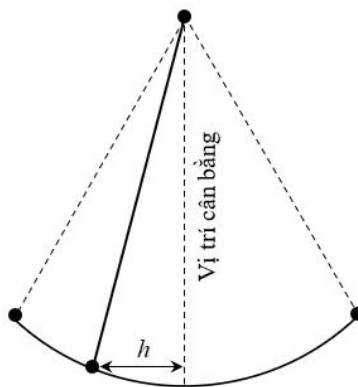
$$\text{Vì } x \in [0; 2\pi] \Rightarrow x \in \left\{\frac{3\pi}{8}; \frac{11\pi}{8}\right\}.$$

$$\text{Với } x = \frac{3\pi}{8} \Rightarrow y = \sin \frac{3\pi}{8} \approx 0,92 \text{ với } x = \frac{11\pi}{8} \Rightarrow y = \sin \frac{11\pi}{8} \approx -0,92.$$

$$\text{Vậy tọa độ giao điểm của hai đồ thị hàm số là: } \left(\frac{3\pi}{8}; \sin \frac{3\pi}{8}\right), \left(\frac{11\pi}{8}; \sin \frac{11\pi}{8}\right).$$

Câu 24: Một vật dao động xung quanh vị trí cân bằng theo phương trình $x = 1,5 \cos\left(\frac{t\pi}{4}\right)$; trong đó t là thời gian được tính bằng giây và quãng đường $h = |x|$ được tính bằng mét là khoảng cách theo phương ngang của chất điểm đối với vị trí cân bằng.

- a) Vật ở xa vị trí cân bằng nhất nghĩa là $h = 1,5 \text{ m}$.
 b) Trong 10 giây đầu tiên, có hai thời điểm vật ở xa vị trí cân bằng nhất
 c) Khi vật ở vị trí cân bằng thì $\cos\left(\frac{t\pi}{4}\right) = 0$
 d) Trong khoảng từ 0 đến 20 giây thì vật đi qua vị trí cân bằng 4 lần?

Lời giải

a) Đúng	b) Sai	c) Đúng	d) Sai

Ta có $h = |x| = \left|1,5 \cos\left(\frac{t\pi}{4}\right)\right| \leq 1,5$.

- a) Đúng: Vật ở xa vị trí cân bằng nhất nghĩa là $h = 1,5 \text{ m}$.

$$\text{Khi đó } \cos\left(\frac{t\pi}{4}\right) = \pm 1 \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{t\pi}{4} = k2\pi \\ \frac{t\pi}{4} = \pi + k2\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z}) \Leftrightarrow \begin{cases} t = 8k \\ t = 4 + 8k \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z}) .$$

- b) Sai: Vậy trong 10 giây đầu tiên thì vật ở xa vị trí cân bằng nhất tại các thời điểm:
 $t = 0, t = 4, t = 8$ (giây).

c) Đúng: Khi vật ở vị trí cân bằng thì $x = 0 \Leftrightarrow 1,5 \cos\left(\frac{t\pi}{4}\right) = 0 \Leftrightarrow \cos\left(\frac{t\pi}{4}\right) = 0$

$$\Leftrightarrow \frac{t\pi}{4} = \frac{\pi}{2} + k\pi \quad (k \in \mathbb{Z}) \Rightarrow t = 2 + 4k \quad (k \in \mathbb{Z}) .$$

- d) Sai: Vậy trong khoảng từ 0 đến 20 giây thì vật ở vị trí cân bằng tại các thời điểm $t = 2 ; t = 6$
 $t = 10 ; t = 14, t = 18$ (giây); tức là có 5 lần vật qua vị trí cân bằng.

Câu 25: Hằng ngày, mực nước của con kênh lên xuống theo thủy triều. Độ sâu $h(m)$ của mực nước

trong kênh tại thời điểm $t(h)$ ($0 \leq t \leq 24$) được cho bởi công thức $h = 3 \cos\left(\frac{\pi t}{6} + \frac{\pi}{3}\right) + 12$.

- a) Độ sâu của mực nước trong kênh nhỏ nhất bằng 9 m .
 b) Độ sâu của mực nước trong kênh lớn nhất bằng 15 m .
 c) Trong 1 ngày có đúng 3 thời điểm mà độ sâu của mực nước trong kênh đạt giá trị lớn nhất.
 d) Độ sâu của mực nước trong kênh tại thời điểm 12(h) bằng 13 m .

Lời giải

a) Đúng	b) Đúng	c) Sai	d) Sai

a) Đúng. Độ sâu của mực nước trong kênh nhỏ nhất bằng 9 m .

Độ sâu của mực nước trong kênh nhỏ nhất khi $\cos\left(\frac{\pi t}{6} + \frac{\pi}{3}\right) = -1 \Leftrightarrow \frac{\pi t}{6} + \frac{\pi}{3} = (2k+1)\pi$

Thử ta thấy tồn tại $t = 4, \dots$ thỏa mãn. Khi đó độ sâu là 9m.

b) Đúng. Độ sâu của mực nước trong kênh lớn nhất bằng 15m.

Độ sâu của mực nước trong kênh nhỏ nhất khi

$$\cos\left(\frac{\pi t}{6} + \frac{\pi}{3}\right) = 1 \Leftrightarrow \frac{\pi t}{6} + \frac{\pi}{3} = k2\pi \Leftrightarrow \begin{cases} t = 10 \\ t = 22 \end{cases}$$

Khi đó độ sâu là 15m.

c) Sai. Trong 1 ngày có đúng 3 thời điểm mà độ sâu của mực nước trong kênh đạt giá trị lớn nhất.

Độ sâu của mực nước trong kênh nhỏ nhất khi

$$\cos\left(\frac{\pi t}{6} + \frac{\pi}{3}\right) = 1 \Leftrightarrow \frac{\pi t}{6} + \frac{\pi}{3} = k2\pi \Leftrightarrow \begin{cases} t = 10 \\ t = 22 \end{cases}$$

Vậy có hai thời điểm thỏa mãn độ sâu lớn nhất.

d) Sai. Độ sâu của mực nước trong kênh tại thời điểm 12(h) bằng 13m.

Thay $t = 12(h) \Rightarrow h = 13,5m$.

Câu 26: Giả sử một vật dao động điều hoà xung quanh vị trí cân bằng theo phương trình

$$x = 3\cos\left(2t - \frac{\pi}{3}\right)$$

Ở đây, thời gian t tính bằng giây.

a) Tại thời điểm $t = 0$ là vật có li độ $x = \frac{3}{2}$

b) Vật đạt biên độ cực đại lần đầu tiên tại thời điểm $t = \frac{\pi}{2}$

c) Vật bắt đầu chuyển động đến khi đi qua vị trí cân bằng lần đầu tiên trong khoảng thời gian là $\frac{5\pi}{12}$ giây.

d) Trong thời gian từ 0 đến 30 giây, vật đi qua vị trí cân bằng 18 lần.

Lời giải

a) Đúng	b) Sai	c) Đúng	d) Sai

a) Đúng.

b) Sai. Vật đạt biên độ cực đại lần đầu tiên tại thời điểm t sao cho $2t - \frac{\pi}{3} = 0 \Leftrightarrow t = \frac{\pi}{6}$.

c) Đúng. Vật đi qua vị trí cân bằng lần đầu tiên tại thời điểm $2t - \frac{\pi}{3} = \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow t = \frac{5\pi}{12}$

d) Sai.

Vị trí cân bằng của vật dao động điều hòa là vị trí vật đứng yên, khi đó $x = 0$.

Xét phương trình $3\cos\left(2t - \frac{\pi}{3}\right) = 0$ ta có:

$$3\cos\left(2t - \frac{\pi}{3}\right) = 0 \Leftrightarrow \cos\left(2t - \frac{\pi}{3}\right) = 0 \Leftrightarrow 2t - \frac{\pi}{3} = \frac{\pi}{2} + k\pi \Leftrightarrow t = \frac{5\pi}{12} + k\frac{\pi}{2}, k \in \mathbb{Z}.$$

Trong thời gian từ 0 đến 30 giây, tức là $0 \leq t \leq 30$ hay $0 \leq \frac{5\pi}{12} + k\frac{\pi}{2} \leq 30$

$$\Leftrightarrow -\frac{5}{6} \leq k \leq \frac{360-5\pi}{6\pi}.$$

Mà $k \in \mathbb{Z}$ nên $k \in \{0; 1; 2; 3; \dots; 17; 18\}$.

Vậy trong khoảng thời gian từ 0 đến 30 giây, vật đi qua vị trí cân bằng 19 lần.

Câu 27: Cho phương trình $\cos^3(3x) + \cos^3 x = 0$. (1)

a) $\cos(\pi - x) = \cos x$.

b) $(1) \Leftrightarrow (\cos 3x)^3 = (-\cos x)^3$. (2)

c) $(2) \Leftrightarrow \cos 3x = \cos(\pi - x)$.

d) Phương trình (1) có đúng 6 nghiệm phân biệt thuộc đoạn $[0; 2\pi]$.

Lời giải

a) Sai	b) Đúng	c) Sai	d) Đúng

a) Sai.

Vì $\pi - x$ và x là hai góc bù nhau nên $\cos(\pi - x) = -\cos x$.

b) Đúng.

$$\cos^3(3x) = -\cos^3 x \Leftrightarrow (\cos 3x)^3 = (-\cos x)^3. (2)$$

c) Sai.

$$(2) \Leftrightarrow \cos 3x = -\cos x \Leftrightarrow \cos 3x = \cos(\pi - x).$$

d) Đúng.

$$(2) \Leftrightarrow \cos 3x = -\cos x \Leftrightarrow \cos 3x = \cos(\pi - x)$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 3x = \pi - x + k2\pi \\ 3x = -(\pi - x) + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 4x = \pi + k2\pi \\ 2x = -\pi + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2} \\ x = -\frac{\pi}{2} + k\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z}).$$

$$x \in [0; 2\pi] \Rightarrow 0 \leq \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2} \leq 2\pi \Rightarrow -\frac{1}{2} \leq k \leq \frac{7}{2} \xrightarrow{k \in \mathbb{Z}} k = 0; 1; 2; 3$$

$$x \in [0; 2\pi] \Rightarrow 0 \leq -\frac{\pi}{2} + k\pi \leq 2\pi \Rightarrow \frac{1}{2} \leq k \leq \frac{5}{2} \xrightarrow{k \in \mathbb{Z}} k = 1; 2$$

Vậy phương trình (1) có đúng 6 nghiệm phân biệt thuộc đoạn $[0; 2\pi]$.

Câu 28: Phương trình $\sqrt{3} \sin x + \cos x = \frac{1}{\cos x}$.

a) $x = \pi$ là một nghiệm của phương trình.

b) Tập nghiệm của phương trình là $S = \left\{ \frac{\pi}{3} + k\pi, k \in \mathbb{Z} \right\}$.

c) Nghiệm âm lớn nhất của phương trình là $x = \frac{-2\pi}{3}$.

d) Tổng các nghiệm thuộc đoạn $\left[-\pi; \frac{7\pi}{2} \right]$ của phương trình bằng $\frac{34\pi}{3}$.

Lời giải

a) Đúng	b) Sai	c) Đúng	d) Sai

a) Với $x = \pi$ ta có $\sqrt{3} \sin \pi + \cos \pi = \frac{1}{\cos \pi} \Leftrightarrow \sqrt{3} \cdot 0 - 1 = \frac{1}{-1}$ nên mệnh đề đúng.

b)

$$\sqrt{3} \sin x + \cos x = \frac{1}{\cos x} \Leftrightarrow \sqrt{3} \tan x + 1 = 1 + \tan^2 x \Leftrightarrow \tan^2 x - \sqrt{3} \tan x = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \tan x = 0 \\ \tan x = \sqrt{3} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = k\pi \\ x = \frac{\pi}{3} + k\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z})$$

Suy ra b) sai.

c) Với $x = k\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) thì nghiệm âm lớn nhất là $-\pi$.

Với $x = \frac{\pi}{3} + k\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$) thì nghiệm âm lớn nhất là $-\frac{2\pi}{3}$.

Nên c) đúng.

d) Với $x = k\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$), các nghiệm thuộc đoạn $\left[-\pi; \frac{7\pi}{2}\right]$ là $x \in \{-\pi; 0; \pi; 2\pi; 3\pi\}$.

Với $x = \frac{\pi}{3} + k\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$), các nghiệm thuộc đoạn $\left[-\pi; \frac{7\pi}{2}\right]$ là $x \in \left\{-\frac{2\pi}{3}; \frac{\pi}{3}; \frac{4\pi}{3}; \frac{7\pi}{3}; \frac{10\pi}{3}\right\}$.

Tổng các nghiệm thuộc đoạn $\left[-\pi; \frac{7\pi}{2}\right]$ của phương trình là

$$-\pi + 0 + \pi + 2\pi + 3\pi + \frac{-2\pi}{3} + \frac{\pi}{3} + \frac{4\pi}{3} + \frac{7\pi}{3} + \frac{10\pi}{3} = \frac{35\pi}{3}.$$

Suy ra d) sai.

Câu 29: Cho phương trình $2\sin^2 x - 5\sin x + 2 = 0$.

a) Đặt $t = \sin x$ thì phương trình có dạng $2t^2 - 5t + 2 = 0$.

b) Phương trình có nghiệm $x = \frac{\pi}{6}$.

c) Tập nghiệm của phương trình là $\begin{cases} x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = -\frac{\pi}{6} + k2\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z})$.

d) Phương trình có 5 nghiệm thuộc khoảng $(-2\pi; 2\pi)$.

Lời giải

a) Đúng	b) Đúng	c) Sai	d) Sai

a) Đặt $t = \sin x$ thì phương trình có dạng $2t^2 - 5t + 2 = 0$ nên là mệnh đề đúng.

b) Thay $x = \frac{\pi}{6}$ vào phương trình ta thấy 2 vế bằng nhau $0 = 0$ nên mệnh đề đúng.

c) Đặt $t = \sin x$, $t \in [-1; 1]$

Khi đó phương trình có dạng: $2t^2 - 5t + 2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} t = 2 & (L) \\ t = \frac{1}{2} & (TMĐK) \end{cases}$

Với $t = \frac{1}{2} \Rightarrow \sin x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$

Vậy phương trình có nghiệm: $\begin{cases} x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z}).$

Nên mệnh đề sai

d) Theo ý trên ta thấy phương trình có nghiệm: $\begin{cases} x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ x = \frac{5\pi}{6} + k2\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$

TH 1: $\frac{\pi}{6} + k2\pi \in (-2\pi; 2\pi) \Rightarrow -2\pi < \frac{\pi}{6} + k2\pi < 2\pi \Leftrightarrow -\frac{13}{12} < k < \frac{11}{12}$

Vì $k \in \mathbb{Z} \Rightarrow k \in \{-1; 0\} \Rightarrow x \in \left\{-\frac{11\pi}{6}; \frac{\pi}{6}\right\}$

TH 2: $\frac{5\pi}{6} + k2\pi \in (-2\pi; 2\pi) \Rightarrow -2\pi < \frac{5\pi}{6} + k2\pi < 2\pi \Leftrightarrow -\frac{17}{12} < k < \frac{7}{12}$

Vì $k \in \mathbb{Z} \Rightarrow k \in \{-1; 0\} \Rightarrow x \in \left\{-\frac{7\pi}{6}; \frac{5\pi}{6}\right\}$

Vậy phương trình có 4 nghiệm thuộc khoảng $(-2\pi; 2\pi)$.

Nên mệnh đề sai.

